BÂCÎ (Ahmed bin Süleymân)

Mâlikî mezhebi fıkıh âlimi, usûl ve hılâf ilimlerinde" üstâd. Künyesi Ebü'l-Kâsım olup ismi Ahmed bin Süleymân bin Halef'dir. Kâdı Ebü'l-Velîd'in oğludur. Aslen Kurtubalıdır. Doğum târihi bilinmemektedir. Bâcî ve Endülüsî nisbet edildi. 493 (m. 1100) yılında hactan dönerken Cidde'de vefât etti.

İlim tahsiline, babası Kâdı Ebü'l-Velîd'den aldığı derslerle başlayan İbn-i Ebil-Velid Bâcî, Endülüs'teki âlimlerden ilim öğrenip istifâde ettikten sonra, doğuya gitti. Bağdad, Basra, Yemen ve Hicaz'a uğradı. Buralardaki âlimlerden ilim tahsil etti. İlim öğrendiği âlimler arasında, başta babası olmak üzere, Hatem bin Muhammed, Ukaylî, İbn-i Hayyân ve daha birçok âlim vardı. Mâlikî mezhebi fıkıh bilgilerini çok iyi bir şekilde öğrenip âlim oldu. Diğer ilimlerde de söz sahibi idi. Serakusta (İspanya'da Seragossa şehri) ve başka Endülüs şehirlerinde ikâmet etti. Babası Kâdı Ebü'l-Velîd'in vefâtından sonra yerine geçti. Babasının talebelerinden birçoğu ondan ilim öğrendi. Bu

talebeler arasında Ebû Ali Sıddîkî ve Ceyânî gibi âlimler de vardı.

Ebü'l-Kâsım bin Kâdı Ebü'l-Velîd, vakitlerini ilim öğrenmek, öğretmek ve ibâdetle geçirirdi. Yaptıklarını yalnız Allahü teâlânın rızâsı için yapar, söylediklerinde yalnız O'nun rızâsını kazanmayı düşünürdü. İnsanlara sıksık nasihatlerde bulunurdu. Dini; sâlih müslümanlardan, Ehli sünnet âlimlerinin kitaplarından öğrenmek gerektiğini söyler, "Doğru yoldan sapan kimselerin, çok büyük âlim de olsalar, ilim öğretmeye ehil olamayacaklarını" bildirirdi. "İnsanlara, Allahü teâlânın emir ve yasaklarını öğretenlerin cihad sevâbı alacaklarını" açıklar, "Bir kimseye çok dünyalık vermektense, bir dinî mes'elenin öğretilmesinin daha üstün olduğunu" söylerdi:

Pekçok kitap yazdı. Babasının kitaplarından "Kitâb-ül-usûl'ü yeniden tertîb etti. "Mi'yâr-ün-nazâr", "Sırr-un-nazar" ve "Kitâb-ül-burhân" yazmış olduğu, eserler arasındadır.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Ed-Dîbâc-ül-müzehheb sh. 40

2) Mu'cem-ül-müellifîn cild-1 sh. 237

3) Kitâb-üs-sile cild-1 sh. 73